

Događaj ZPB PEMPAL 2013.

Studijska poseta na temu pregleda rashoda

Kontekst rashoda

za

**Ministarstvo saobraćaja, turizma & sporta
Laura Behan, Doreen Keaney i Fintan Towey
13. novembar 2013.godine**

Delovi prezentacije

Deo A : Donošenje odluka o javnim rashodima

Deo B : Ministarstvo saobraćaja, turizma & sporta – Izjava o misiji i strategiji

Deo C : Ministarstvo saobraćaja, turizma & sporta – Neki ključni statistički podaci

Deo D : Ministarstvo saobraćaja, turizma & sporta – Izvršeni pregledi rashoda

**Deo A : Donošenje odluka o javnim
rashodima**

Kolektivna odgovornost vlade

- Premijer (*Taoiseach*) rukovodi irskom vladom, koju čini 14 ministara od kojih je svaki zadužen za jedno ministarstvo vlade.
- Jedno od ministarstava je i Ministarstvo saobraćaja, turizma & sporta. Sadašnji ministar je Leo Varadkar, T.D.
- Irski Ustav utvrđuje princip kolektivne odgovornosti: odobrenje vlade se zahteva za značajne nove ili revidirane politike i strategije, i nijedan zakon se ne može izraditi bez prethodnog zvaničnog odobrenja Kabineta.

Ministarstvo javnih rashoda i reforme

- Ministarstvo javnih rashoda i reforme je odgovorno za upravljanje javnom potrošnjom unutar budžetskih parametara (koje utvrđuje Ministarstvo finansija)
- Procenjuje procese – ovlašćeno da sankcioniše
- Procena, pregled i evaluacija rashoda
- Obuhvatni pregledi rashoda
- Upravljanje javnim sektorom, modernizacija i reforma uključujući industrijske odnose
- Politika o broju zaposlenih javnog sektora, proces zapošljavanja, plate, penzije, uslovi službe, itd.

Uloga odeljenja potrošnje

- Priprema detaljnih procena za svaku oblast potrošnje
- **A** – Administracija – primanja, plate, Wages, salaries, kancelarijska oprema, konsultantske usluge i obuke
- **B, C, ...** konkretne oblasti potrošnje za koje su ministarstva odgovorna, npr. Rashodi saobraćaja, turizma i sporta
- Upravljanje rashodima unutar njihove raspodele
- Izveštaj o potrošnji podnosi se Kontroloru i Glavnom revizoru i Komisiji za javne račune

Domovi u parlamentu (Oireachtas)

Ustav Irske navodi:

- Čl. 28.4.4: Vlada priprema procene primitaka i rashoda države za svaku finansijsku godinu i podnosi ih Dail Eireannu na razmatranje.
- Čl.17.1.1: Odmah nakon predstavljanja Dail Eireannu, prema Čl.28...Procena primitaka i rashoda države za bilo koju finansijsku godinu, Dail Eireann razmatra ovakve procene.
- Čl.17.1.2: Osim onoga što može biti regulisano konkretnim zakonom u pojedinačnom slučaju, zakonski akt neophodan svake godine radi stupanja na snagu Finansijske odluke biće donet u toku te godine.

Komisija za javne račune

Trajni nalog 158 (i) Dáil Éireanna 158

(1) Osniva se, nakon formiranja saziva posle opštih izbora, Stalna komisija, pod nazivom Komisija za javne račune, da ispituje i izveštava Dáil u vezi sa—

(a) Računima koji prikazuju aproprijacije suma koje je Dáil odobrio radi ciljeva javne potrošnje i ostale račune onako kako nađe za shodno...čiju reviziju vrši Kontrolor i Glavni revizor i podnosi je Dáilu, zajedno sa bilo kojim drugim izveštajem Kontrolora i Glavnog revizora u vezi sa ovime

Kontrolor & Glavni revizor

Osnovne aktivnosti Kancelarije Kontrolora i Glavnog revizora jesu revizija godišnjih finansijskih izveštaja ministarstava centralne vlade i agencija i pripremanje izveštaja parlamentu o upravljanju javnim poslovima i sredstvima. Element odgovornosti – čiji je cilj pružanje garancija da se novcem poreskih obveznika upravlja na odgovarajući način i da su adekvatne informacije dostupne radi ocene učinka – potkrepljuje fokus, ponašanje i vršenje posla - <http://www.audgen.gov.ie>

Proizvodni ciklus procena

- **Revidirane procene 2013:** Pružaju detalje o raspodeli rashoda za 40 pojedinačnih „glasova“, koji obuhvataju sva ministarstva vlade i mnoge od ključnih državnih agencija.
- **Podaci:** Podaci za svaki od glasova su predstavljani na nivou programa i potprograma. Svaku procenu relevantan odabrani odbor Dáil-a uzima u razmatranje.
- **Autorizacija:** Nakon što se procena za svaki od glasova ponovo vrati u Dáil Éireann, on izglasava odobrenje za pojedinačne raspodele. Iznosi koje Dáil izglasava na ovaj način – uključujući bilo koje „dopunske procene“ koje će možda biti usvojene tokom godine – formalno se zakonski odobravaju u sklopu godišnjeg Zakona o aproprijacijama za tu godinu.

Reforme od 2011.godine

Nova sveobuhvatna strategija za politiku rashoda sa uticajem na tekuću i kapitalnu potrošnju:

- **Srednjoročni fiskalni izveštaj (nov. 2011)**
- **Infrastruktura i kapitalna ulaganja 2012-16: Srednjoročni okvir Ministarstva finansija (nov. 2011)**
- **Obuhvatan izveštaj o rashodima 2012-14 (decembar 2011)**
- **Revidirane procene javnih usluga (februar 2012)**
- **Srednjoročni fiskalni izveštaj (nov. 2012)**
- **Revidirane procene javnih usluga (april 2013)**

Unapređenje procena javnih usluga

- *Od 2012.godine, Procene se nadopunjuju ključnim informacijama o učinku u vezi sa rezultatima i uticajima (**Revidirane procene javnih usluga**, April 2013, www.per.gov.ie)*
- *Ministarske procene se restrukturiraju na bazi strateškog programa, usklađenog sa predstavljanim Izjavama o strategiji ministarstava*
- *Ovo je deo tekuće inicijative sa ciljem da se olakša posao Dáil Éireanna i njegovih odbora u praćenju odgovornosti ministara i šefova ministarstava za predložene raspodele i učinkovito korišćenje javnih sredstava*

Od ulaznih elemenata preko rezultata do krajnjeg rezultata

- Tradicionalni zbir utrošenih sredstava - €, broja zaposlenih, itd. = **ulazni elementi**
- Odnedavno označava analizu **izlaznih rezultata**, npr. broj prevezenih putnika u javnom prevozu, broj prispelih turista, itd.
- Ovde se traga za **krajnjim rezultatom** – poboljšanjima saobraćajnog sistema, skraćanjem vremena putovanja, itd.

Web sajt Irska Stat

Web sajt Irska Stat; Program za vladin godišnji izveštaj 2013 (mart 2013) ističe da je „Irska Stat novi vebsajt koji građanima predstavlja učinak celokupne vlade...On prezentuje dostupne informacije za vladine programe o aktivnostima, troškovima, postignućima i međunarodnim poređenjima“.

Pilot projekat: Web sajte je samo pilot projekat, koji obuhvata samo tri oblasti politike. Jedna od oblasti je kopneni prevoz. Ima dosta posla koji još mora da se uradi pre nego što sva vladina ministarstva budu obuhvaćena web sajtom. Staviše, postoji potreba da se pruže dokazi o posvećenosti ovom projektu od svih resornih ministarstava.

Izvor: www.irelandstat.gov.ie

'Irska Stat' –Potencijal

'Irska Stat' web sajt će, kad bude u potpunosti postavljen i operativan, obuhvatiti učinak Irske kroz čitav niz poglavlja: -

- Postignuća – Šta je Irska postigla?
- Aktivnosti – Šta je Irska uradila?
- Troškovi– Koliko je to koštalo Irsku?
- Međunarodna poređenja – kako Irska napreduje u poređenju sa drugim zemljama EU i OECD?
- Trendovi tokom vremena – da li se mere poboljšavaju, ostaju iste ili se pogoršavaju?

**Deo B : Ministarstvo saobraćaja,
turizma & sporta – Izjava o misiji i
strategiji**

Ministarstvo saobraćaja, turizma & sporta

Izjava o misiji

“Obezbediti da sektori saobraćaja, turizma i sporta načine najveći mogući doprinos ekonomskom opravku, fiskalnoj konsolidaciji, otvaranju novih radnih mesta i društvenom razvoju.”

Ministarstvo saobraćaja, turizma i sporta: Ciljevi visokog nivoa

Vazduhoplovstvo: Obezbediti da sektor vazduhoplovstva podržava ekonomske i socijalne ciljeve Irske na siguran, konkurentan, ekonomičan i održiv način i obezbediti maksimalnu povezanost Irske sa ostatkom sveta.

Kopneni transport : Obezbediti održavanje i modernizaciju transportne mreže i obezbediti pružanje usluga javnog prevoza sa posebnim akcentom na ciljeve ekonomske konkurentnosti, socijalnih potreba, održivosti i bezbednosti.

Pomorstvo: Obezbediti bezbednost i konkurentnost usluga pomorskog transporta, zaštitu pomorskog okruženja i pružanje učinkovite usluge hitne intervencije.

Turizam: Podržati industriju turizma u povećanju prihoda i zapošljavanja kroz unapređivanje konkurentnosti i kroz marketing i razvoj proizvoda.

Sport : Doprineti zdravijem i aktivnijem društvu kroz promovisanje sportskog učešća i podršku visokom učinku i obezbeđivanju objekata.

Usluge podrške : Obezbediti da Ministarstvo i njegove agencije budu organizovane i razvijene na efikasan i učinkovit način kako bi ispunili našu Izjavu o misiji i ciljeve visokog nivoa

Reforma javnog sektora

“Ministarstvo će nastaviti da...razvija efikasnije organizacione strukture, poboljšane poslovne procese i prati mogućnosti za zajedničke usluge, dok će istovremeno značajno smanjivati broj zaposlenih u sektoru u skladu sa obavezom da se ukupan broj zaposlenih u javnom sektoru smanji po Programu vlade. Isporuka opipljivih reformskih mera...bića suštinska u ovom procesu.

“Pored toga, Ministarstvo je posvećeno ambicioznom programu restrukturiranja agencija, kao što je pripajanje NRA i RPA, Irske vazduhoplovne agencije i Komisije za kontrolu avio-saobraćaja, multimodalne jedinice sa ispitivanje nesreća, unapređenje mehanizama za administriranje vozačkih dozvola i revidiranje mehanizama za tehnički pregled komercijalnih vozila. Učinkovito upravljanje imovinom radi smanjenja broja zgrada i njihovog maksimalnog iskorišćenja u čitavom sektoru će i nadalje ostati jedan od ciljeva“.

Zajednička pitanja/Integracija

“Ministarstvo prepoznaje da mnoge njegove strategije imaju zajedničkih elemenata sa funkcijama drugih organa. Izvršenje ovakvih zajedničkih strategija se može postići samo krzo izuzetno fokusiranu koordinaciju i saradnju kroz funkcionalne jedinice samog Ministarstva; sa državnim agencijama u našoj nadležnosti; sa drugim ministarstvima; i, tamo gde je adekvatno, sa privatnim sektorom, uključujući privatno-javna partnerstva.

“Neophodne zvanične i nezvanične strukture koje će voditi ovakav pristup već postoje u većini slučajeva ili se formiraju. Gde je neophodno mi restrukturiramo naše agencije da bismo unapredili svoju sposobnost da efikasno izvršavamo zadatke. Ono što podržava sve naše aktivnosti jeste kontinuirano otvoren i uzajaman odnos sa Ministarstvom javnih rashoda i reforme“.

Ministarstvo STS suočava se sa novim pregledima

- **15. oktobar 2013**: Na DAN BUDŽETA, Minsitar javnih rashoda i reforme Brendan Howlin je najavio da će naredni obuhvatni pregled rashoda uskoro početi
- **Aktivnost**: To će biti ispitivanje stavku-po-stavku tekućih troškova kroz sve programe rashoda i nadovezaće se na iskustva u sprovođenju ranijih pregleda rashoda
- **Korist**: Informisanje vladinih odluka o budućim budžetskim pitanjima i omogućavanje vladinih pregleda i rekalkibracije ministarskih limita potrošnje u svetlu izmenjenih prioriteta i evaluacija rashoda
- **Kapitalni pregled**: Uporedo sa **tekućim**, vršiće se i pregled srednjoročnog programa **kapitalnih** ulaganja

Deo C : Ministarstvo saobraćaja, turizma i sporta – Neki ključni statistički podaci

Min. STS, procena za 2013, milioni €

Program (tekući i kapitalni)	Milioni €	
A-CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO	30.1	
B- KOPNENI TRANSPORT	1313.0	
C- POMORSKI TRANSPORT I BEZBEDNOST	101.8	
D- SPORTSKE I REKREATIVNE USLUGE	74.6	
E- TURISTIČKE USLUGE	139.6	
Ukupno bruto	1659.1	
F- APROPRIJACIJE KROZ POMOĆ	438.6	
Ukupno neto	1220.5	

Min. STS, procena za 2014, milioni €

Program (tekući i kapitalni)	Milioni €
A-CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO	28.0
B- KOPNENI TRANSPORT	1269.8
C- POMORSKI TRANSPORT I BEZBEDNOST	92.7
D- SPORTSKE I REKREATIVNE USLUGE	69.0
E- TURISTIČKE USLUGE	123.7
Ukupno bruto	1583.2
F- APROPRIJACIJE KROZ POMOĆ	394.4
Ukupno neto	1188.8

Min.STS, procenat promene između 2013. i 2014.

Program (tekući i kapitalni)	%	
A-CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO	-7%	
B- KOPNENI TRANSPORT	-3%	
C- POMORSKI TRANSPORT I BEZBEDNOST	-9%	
D- SPORTSKE I REKREATIVNE USLUGE	-8%	
E- TURISTIČKE USLUGE	-11%	
Ukupno bruto	-5%	
F- APROPRIJACIJE KROZ POMOĆ	-10%	
Ukupno neto	-3%	

Min. STS: Zaposleni i penzioneri

	2003	2004	% promene	
ZAPOSLENI	1471	1450	-1%	
PENZIONERI	397	395	-1%	

Deo D : Ministarstvo saobraćaja, turizma i sporta – izvršen pregled rashoda

Pregled tekućih i kapitalnih rashoda

- Paralelno sa Obuhvatnim pregledom rashoda, 2012 – 2014., Ministarstvo javnih rashoda i reforme je u 2011.godini rukovodilo pregledom Kapitalnog programa Ministarstva finansija za celokupnu vladu.
- To je dovelo do ponovne prioritizacije kapitalnih ulaganja i publikacije „Infrastruktura i kapitalna ulaganja 2012-2016: Srednjoročni okvir Ministarstva finansija” (<http://per.gov.ie/wp-content/uploads/Infrastructure-and-Capital-Investment-2012-2016.pdf>) .

Pregled kapitalnih rashoda

- Ministarstvo javnih rashoda i reforme rukovodilo je pregledom kapitalnih rashoda. Bilo je vođeno činjenicom da će u srednjem roku niži nivo sredstava biti raspoloživ za kapitalna ulaganja. Iako nije idealno, to je realnost fiskalnog izazova s kojim se vlada suočila.
- Saobraćaj je doživeo veliki pomak. U Pregledu je navedeno da je *„u protekloj deceniji, gotovo 70 miliona € uloženo u infrastrukturu i proizvodni sektor. Ocenjujući kroz čitav niz mera, kvalitet i kvantitet stanja infrastrukture u zemlji su značajno povećani poslednjih godina”*

Period kapitalne konsolidacije

Pregled infrastrukture je takođe ukazao da

- “Srednjoročni fiskalni izveštaj vlade utvrđuje parametre za budžetsku politiku u narednim godinama. Kao rezultat procesa ovog pregleda i u kontekstu određivanja opšteg puta fiskalne konsolidacije, vlada je odlučila da Javni kapitalni program treba da doprinese daljem ostvarivanju fiskalne konsolidacije i uverena je da se to može posptići bez većih negativnih posledica po ekonomsku aktivnost.”

Iako Pregled određuje širok pravac, nivo i sektorsku podelu investicija, svi pojedinačni predlozi projekata biće predmet relevantnih aranžmana s ciljem ostvarivanja vrednosti za uloženi novac – uključujući detaljne procene – pre dodeljivanja većih sredstava od strane Ministarstva finansija.

Min. STS : Kapitalna izdvajanja

Godina	Milioni €
2012	1231
2013	900
2014	879
2015	818
2016	818
UKUPNO	4646

Min. STS: Pregled rashoda – Faza 1

- Za CER 2012, Min.SST podelilo je tekuće rashode ministarstva na 30 diskrecionih programa *
- Sektori unutar ministarstva su pozvani da izvrše pregled ovih programa na bazi obrasca pregleda koji je propisalo Ministarstvo javnih rashoda i reforme.
- Nekommercijalnim organima Ministarstva finansiranim od strane države upućen je poziv na nivou glavnih izvršilaca za brifing sa generalnim sekretarom, gde su pozvani da upute podneske Ministarstvu na osnovu obrasca pregleda.

*Samo €677k tekućih rashoda nije pokriveno, jer su vezani za razne pretplate za učešće u međunarodnim organizacijama

Min STS: Pregled rashoda – Faza 2

- Formiran je interni zajednički tim kojim predseđava Odeljenje za finansije i čiji je cilj da vrši preglede različitih programskih izveštaja
- Tim je informisan na svom prvom sastanku sa imenovanim službenikom za vezu iz Ministarstva javnih rashoda i reforme
- Procena zajedničkog tima informisala je diskusije Upravnog odbora koji je na osnovu toga pripremio preporuke za ministra, a zatim celu inicijativu zaokružio objavljivanjem podneska Ministarstva.

Min.STS: Pregled rashoda – Tekuća smanjenja

Godina	Saobraćaj, turizam i sport	Kumulativna promena
	Milioni €	Milioni €
2012	786	Smanjenje od 115 miliona €
2013	747	Treba da se ostvari tokom 3 godine
2014	691	Do kraja 2014.

Min.STS: Pregled rashoda – Tekuća smanjenja

- Pristup Min.STS je bio da se izvrše kumulativne uštede u kontekstu tekućeg nivoa potrošnje od oko €818m.
- Uštede u okviru administrativnog budžeta od €37m treba da se ostvare kroz proces Croke Park. Predložene modifikacije programa nemaju efekat na zahtev za smanjenjem broja zaposlenih u ministarstvu
- U okviru tekućeg programskog rashoda koji iznosi ukupno €818m, glas MSTS opterećen je velikom potrošnjom u manjem broju „važnijih“ programa, kao što su subvencije za javni prevoz, održavanje puteva, promocija turizma i finansiranje sporta

Min.STS
 Tekuća smanjenja
 €45 milijard
 u celoj
 godini

Nacionalni saobraćajni organ					
☒ Smanjenje finansiranja za ugovore u javnoj službi					21
Vazduhoplovstvo					
☒ Smanjenje finansiranja za regionalne aerodrome i razno					5
Vazduhoplovne usluge.					
Regionalni i lokalni putevi					4.5
☒ Prekid finansiranja sheme za unapređenje lokalnih sporednih puteva u 2012.					
☒ Smanjenje održavanja i tekućih troškova za lokalnu i regionalnu putnu mrežu					
Licenciranje vozila i vozača					3
☒ Uvođenje novih učinaka kroz upotrebu IT					
Fáilte Irska					3
☒ Uvođenje učinaka i racionalizacija fondova za događaje					
I usluživanje posetilaca.					
Irski sportski savet					2
☒ Smanjenje finansiranja za različite sportske organizacije i programe					
Fond za marketing u turizmu					2
☒ Smanjenje raspodela za programe marketinga u turizmu					
Organ bezbednosti na putevima					1.5
☒ Programске uštede kroz učinkovitost					
Nacionalni organ za puteve					1
☒ Opcije ušteda zavise od potpuno funkcionalnog programa premeštaja zaposlenih ili alternativne sheme za olakšavanje smanjenja broja zaposlenih					
Inicijativa za ruralni saobraćaj					0.9
☒ Niz mera za poboljšanje efikasnosti programa se razmatra					
Agencija za železničke nabavke					0.8
☒ Smanjenje korporativnih troškova podrške					
Medicinski biro za bezbednost na putevima					0.3
☒ Uvođenje učinkovitosti					
Komociija za železničku bezbednost					0.1

Min.STS: Još tekućih ušteđeda

45 miliona € navedenih na prethodnom slajdu predstavljali su veoma konkretna smanjenja troškova. Pored toga, Obuhvatni pregled rashoda navodi tri oblasti gde će biti neophodna dodatna smanjenja. U obavezi su da ostvare dodatnih **70 miliona €** ušteđede tokom godine. To su:-

- Obaveze plaćanja usluge javnog prevoza (€32 mn)
- Smanjenja troškova Agencije (€16 mn)
- Regionalni i lokalni putevi (€16 mn)
- Marketing u turizmu (€4 mn)
- Inicijativa ruralnog transporta (€1 mn)
- Regionalni aerodromi (€1 mn)

Min.STS: Nastaviti s pritiskom !

Obuhvatni pregled potrošnje 2012 ističe da će – “...smanjenje ukupnih rashoda u 2013-2014, kao što je određeno limitima potrošnje, zahtevati stalnu kritičku analizu efikanosti, kadrova i modela pružanja usluga uspostavljenih u Ministarstvu. Pored toga, sve oblasti potrošnje biće predmet kontinuirane evaluacije koja će obezbediti da se oskudna sredstva usmere ka oblastima najvećeg uticaja i ostvarivanja vrednosti za uloženi novac”

- **Novi pregledi:** Sledeći krug pregleda će uskoro početi. Na DAN BUDŽETA 15.oktobra 2013, ministar javnih rashoda i reforme Brendan Howlin, najavio je da će naredni obuhvatni pregled rashoda uskoro početi. Ponovo će obuhvatiti ispitivanje stavku-po-stavku tekućih rashoda u svim programima potrošnje i nadovezaće se na iskustva u sprovođenju ranijih pregleda rashoda.

Podnesci Generalnog sekretara Min. STS

Generalni sekretar Ministarstva saobraćaja, turizma i sporta podnosi rezultate detaljnih evaluacija koje se vrše u Ministarstvu, u vezi sa pregledima kapitalnih i tekućih rashoda, kada se oni sprovode.

U 2011/2012.godini podneta su dva kapitalna podneska; dostupni su na sledećem web sajtu:

[www.per.gov.ie/wp-content/uploads/13393-CRE TOURISM AND SPORT CAPITAL REVIEW-31.pdf](http://www.per.gov.ie/wp-content/uploads/13393-CRE_TOURISM_AND_SPORT_CAPITAL_REVIEW-31.pdf)

I

[www.per.gov.ie/wp-content/uploads/13393-CAPITAL REVIEW 20122016-11.pdf](http://www.per.gov.ie/wp-content/uploads/13393-CAPITAL_REVIEW_20122016-11.pdf)

Podnesak za tekuće rashode 2011/2012.godine dostupan je na web sajtu :

<http://per.gov.ie/wp-content/uploads/20111209-COMPREHENSIVE-EXPENDITURE-REVIEW-CURRENT-EXPENDITURE.pdf>

Dalji napredak

- Tokom protekle dve godine, evidentni naponi su učinjeni od strane irske vlade da se uvede veća otvorenost i transparentnost u proces javnog finansiranja
- Povećanje upotrebe informacije o učinku u budžetskom procesu je od naročitog značaja. Imperativ je da sva ministarstva vlade restrukturiraju svoje programe potrošnje, kako bi bili u skladu sa Izjavom o strategiji, kao i da bi pružili ključne informacije o rezultatima i krajnjim ishodima rashoda.
- Dosad nisu sva ministarstva vlade preduzela ovaj posao. Treba skrenuti pažnju da je Ministarstvo saobraćaja, turizma i sporta jedno od onih koje je izvršilo tranziciju ka novom formatu.